

***

*Важни обществено-икономически и политически теми***Вестник Класа****✓ Квестори ще следят харчовете на държавните фирми**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/183562_%D0%9A%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8+%D1%89%D0%B5+%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D1%8F%D1%82+%D1%85%D0%B0%D1%80%D1%87%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D1%8A%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D1%84%D0%B8%D1%80%D0%BC%D0%B8

Финансови квестори ще контролират харчовете и задълженията на предприятия и търговски дружества с държавно участие, които имат лоша финансова дисциплина. Това съобщи вицепремиерът Симеон Дянков след приключване на вчерашното заседание на кабинета. Новата длъжност ще бъде въведена, след като парламентът промени Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. Квесторът ще се назначава със заповед на министъра на финансите за определен период от време, като за позицията могат да бъдат определяни експерти, които отговарят на конкретни условия. Средствата за прилагането на тази функция ще бъдат осигурени от бюджета на Министерството на финансите, пише в одобрения законопроект.

Финансовият квестор ще осъществява контрол за законосъобразност, ефективност, ефикасност и икономичност преди поемане на финансови задължения и извършване на разходи. Той ще има право на свободен достъп до служебните помещения, ръководството, персонала и всички активи на организацията във връзка с осъществяването на тази дейност. Освен това ще има правомощия да изисква всички документи и достъп до цялата информация, която се съхранява в организацията и е необходима за осъществяването на неговата дейност. Както уточни министър Дянков, финансовите квестори ще влизат превантивно в определените държавни фирми, но ще имат правомощията да спират поръчки или сключването на договори.

За своята работа квесторът ще изготвя ежемесечен доклад до министъра на финансите, който ще съдържа информация за извършените от него проверки, за случаите, в които е поето задължение или е извършен разход въпреки неговия отказ, за дадените разрешения и откази, за констатираните проблеми и причините, които ги пораждат, се казва в съобщението на правителствената пресслужба. В момента държавата е собственик или съсобственик в над 100 дружества, сред които атомната централа, мини, ВиК дружества, болници, НКЖИ, БДЖ и други. Приблизителните оценки за активите им са за над 20 млрд. лв.

От кабинета съобщиха още, че във връзка с реформите в публичната администрация, с цел оптимизиране на публичните разходи и след преценка на необходимостта от съществуването на надзорен орган, който да подпомага и осигурява независимостта на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“, е предложено прекратяване на съществуването на Одитен комитет към агенцията. Взети са предвид както фактът, че липсва изрично изискване от страна на ЕК за неговото функциониране, така и резултатите от дейността на агенцията, укрепеният административен капацитет и утвърдената й репутация на обективен и независим одитен орган.

✓ Банки разпродават активи, вместо да набират скъп капитал

http://www.klassa.bg/news/Read/article/183574_%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%82+%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B8%2C+%D0%B2%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE+%D0%B4%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%82+%D1%81%D0%BA%D1%8A%D0%BF+%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BB

Водещи европейски банки обявиха, че по-скоро ще продадат активи, отколкото да наберат скъп нов капитал, за да посрещнат задължителните изисквания на ЕС за по-големи запаси от капитал. Това застрашава с допълнително свиване на кредитния пазар вече отслабената икономика на еврозоната, написа в „Файненшъл таймс“. Според публикацията начело на този радикален подход са френските Paribas и Societe General, но техният пример ще бъде последван и от кредиторите в Италия, Испания и Германия. „Защо трябва да набираме капитал при тези (занижени цени на акциите) нива?“, коментира управителят на една европейска банка. Друг пък посочва: „Фундаментално погрешно е в момента да се набира капитал. Трябва да има намаляване на стойността“.

Въпреки това стратегията по „смаляване“ на банките вероятно няма да се хареса на политиците и контролните органи, ако доведе до отпускане на по-малко кредити за клиентите, което да подкопае крехкото възстановяване на еврозоната, предупреждават анализатори. Европейските компании разчитат на банките за около 80 % от финансирането си, докато този процент е едва 30 на 100 в САЩ.

Коментарът на „Файненшъл таймс“ идва часове след като председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу представи най-мощния досега план за борба с кризата в еврозоната. В него се посочва въвеждането на координиран подход за укрепване на банките в Европа. Той ще се базира на повторна оценка от надзорните органи, при която временно се използва значително по-голяма капиталова адекватност. Банките трябва да използват частни източници на капитали, като правителствата ще оказват подкрепа при необходимост.

Ако няма такава подкрепа, рекапитализацията ще става чрез заем от Европейския механизъм за финансова стабилност.

Така на практика финансовите институции от Стария континент ще се наложи да заделят още активи, които да служат като буфер срещу бъдещи загуби. Освен това тези от тях, които са подкрепени от спасителния фонд за еврозоната – Европейския механизъм за финансова стабилност, да бъдат ограничени в изплащането на дивиденди или бонуси, предложи Барозу.

В плана на Брюксел се настоява и за насърчаване на икономическия растеж чрез различни инициативи, например в данъчния сектор, и инвестиране на равнище ЕС чрез издаването на облигации, свързани с проекти. Според Барозу настоящият план се явява „пътна карта“ за възстановяване на доверието в еврозоната и Европейския съюз, като европейските лидери трябва да се споразумеят за решителни действия на срещата си на 23 октомври. По думите му ЕК ще направи предложение за общи облигации на еврозоната до края на годината.

Вчера той поиска еврозоната да обсъди премахването на правилото за единодушие при вземането на решения, тъй като Европейският механизъм за финансова стабилност може да бъде блокиран само заради вота на словашките депутати. "Не е ли странно, че когато МВФ взема решенията си, го прави с квалифицирано мнозинство, а в еврозоната държавите членки, които споделят обща валута, са обвързани с правилото за единодушие", запита Барозу.

[Вестник Дневник](#)

✓ Почасовата работа - повече ефекти, отколкото дефекти

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/10/13/1176276_pochasovata_rabota_-_poveche_efekti_otkolkoto_defekti/

Веселин Стоянов изключи компютъра и се приготви за излизане. Часът беше 10:00 във вторник, но той вече бе спрял работа. И докато на други служители им се налагаше да искат позволение от шефовете си за това, Веселин е свободен сам да реди своя график.

Причината - той е зает на почасова работа като преводач и има граждански договори с две агенции. "Средният ми доход за последните години е между 20 и 30 хиляди лева. Агенциите удържат всичките суми, които дължа на държавата, и накрая получавам пари, които са освободени от данъци", казва той.

Веселин е един от малкото българи, които работят почасово на граждански договор и успява да разпредели по-добре времето си между служебния и личния живот. Нещо, което у нас е слабо развито - или хората не разбират този вид труд, или самите работодатели. Синдикатите също имат критики към... гъвкавостта на трудовия пазар.

В момента социалното министерство подготвя свой законопроект, с който да уреди отношенията между компаниите, осигуряващи временна работа, работниците и фирмите, в които те ще се трудят. Това например би позволило на Веселин да подпише трудов договор за по-малко от 4 часа (както позволява в момента законодателството), а не да работи на граждански.

Ефектите от временната и почасова заетост

не са никак малко. Данните за Европа показват, че там, където я има, безработицата е най-малка, хората са най-богати, а раждаемостта - най-висока. България обаче е на последно място в Европейския съюз по процент на почасова заетост – 2% за мъжете и 3% за жените според проучване на Берлинския институт за развитие на населението.

През 2007 г. организацията прави мащабно демографско проучване на всички държави от съюза за структурата на населението им, пазара на труда, образованието. Холандия е на първо място по почасова заетост, а там безработицата е най-ниска. Преди кризата холандците са работили средно 35 часа на седмица, а дори и тези, заети на почасова работа, са получавали среден доход около 40 евро на час.

Гъвкавото работно време се отплаща по много начини. Хората приемат и сами организират графика си така, че например в Холандия половината заети се случва да работят вечерта, а една трета - и в неделните дни, което се цени високо от работодателите. В резултат Ниската земя е на първите места в света по удовлетвореност на населението от условията за живот според класацията на World Value Survey.

Почасовата работа позволява и на семействата да се грижат по-лесно за децата си, особено докато са малки. Така работещите жени не се притесняват, че раждането ще спре професионалното им развитие. Възрастта на раждане се понижава, семействата не се притесняват да отглеждат повече от едно дете. Това пък, комбинирано с добро образование, е предпоставка за високо ниво на инвестициите, доходите, а в дългосрочен план - и за по-малки шокове в пенсионната система.

Предразсъдъци по български

В България има и един друг предразсъдък - хората свързват почасовата работа с ниско заплащане. Веселин обаче разбива тази илюзия. "Да си парттаймър не означава, че работиш малко и за много пари", твърди той. "Работата ми е в същия обем, както ако бях на трудов договор и нормирано работно време.

Разбира се, мога и да отказвам поръчки, но ние сме като магазините. Ако няколко пъти поред ни потърсят и се окажем затворени, ще спрат да ни търсят." Затова работи на пределите си, но има и свобода да спортува и пътува, когато реши, а след това да отработва.

Но само парите не са главната причина за Веселин да се спре на преводаческата професия. Той е един от най-добрите български ръгбисти. Неколкократен шампион и дори съдия, макар да е минал 40-те години, той продължава да играе състезателно ръгби с хора, които са доста по-млади от него. За да поддържа форма и за да си позволи пътуванията, които любимата игра изисква, Веселин е намерил и работа, която да му осигурява гъвкавостта, която търси.

Какво можем да научим

В България почасовата заетост е по-скоро изключение и е концентрирана в областта на софтуерните услуги, преводите, грижата за деца и възрастни хора и други видове услуги. Новост са проектите, по които висококвалифицирани специалисти работят от дома си, обменяйки информация по интернет.

Днес международни компании поемат дори транспортните разходи на кандидати за работа, за да ги интервюират в

друга държава. Тази заетост също е високо платена, като често отнема няколко месеца, които може да се прекарат и зад граница, но заплащането е достатъчно, за да си позволи човек да не работи в останалата част от годината.

В готвените промени в българското законодателство засега не се говори за гъвкаво работно време, а само за възможност да се работи от разстояние. Заместник-председателят на Българската стопанска камара Камен Колев посочи, че тези промени далеч не са достатъчни.

"Ако един работодател може да осигури работа на служителите си за два часа, но законът го задължава да плаща надници и осигуровки за 4 или 8 часа, дистанционната заетост не му помага по никакъв начин и той пак ще се принуди да освободи служителите си", коментира той. Колев обясни, че организацията му насърчава въвеждане на почасово заплащане, но не се ангажира кога това може да се приеме.

Алтернатива, осигуряваща гъвкавост за почасово заплащане, е човек да се регистрира като едноличен търговец и самоосигурено лице. Така поне формално работодателят не влиза в трудови правоотношения, а в бизнес отношения с физическо лице доставчик. То само си е началник и разполага с гъвкаво работно време, заплащане и осигуряване. Тази схема се прилага от хора с по-свободни професии - адвокати, архитекти или лекари и зъболекари, но има и много други области, в които е слабо застъпена, но регулациите не пречат да се приложи. Все още обаче и хората не се решават на подобна стъпка. Веселин Стоянов призна и за проблеми в държавните институции, които карат хората да се въздържат от предприемачество, самостоятелна заетост и гъвкаво работно време.

"Когато човек навърши пенсионна възраст, трябва тройно да докаже с документи, че наистина има стаж за пенсията, която очаква. Искат се трудови книжки, договори. Затова Стоянов е много внимателен при оформянето на своите документи. Депутатът от ГЕРБ Менда Стоянова потвърди този проблем и изтъкна, че това ще е една от първите задачи, които новият управител на НОИ Бисер Петков ще трябва да реши.

Не може и човек да чака за първата си пенсия 8 месеца след като е придобил право да се пенсионира и да бъде мъчен от бюрократични процедури. В НОИ ще трябва да се подобрят процедурите и да се утвърдят вътрешни правилници, чиято липса сега създава хаос", каза тя за "Дневник".

[Вестник 24 часа](#)

✓ Поне 2500 безработни започват бизнес с европари

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1075435>

Поне 2500 безработни ще получат шанс да завъртят собствен микро- или малък бизнес с европейски пари, съобщи Иван Кръстев, шеф на главна дирекция "Европейски фондове и международни проекти" в Агенцията по заетостта.

По новата схема "Подкрепа за предприемчивите българи" те ще получат до 20 000 лв., за което Европейският социален фонд предвижда 50 млн. лв. Целият бюджет всъщност е общо 75 млн. лв., но 20 от тях ще отидат за обучение и консултации, а останалите 5 - за счетоводни услуги и консултации след старта на бизнеса. Проектът тръгва в цялата страна.

Задължително условие е кандидатите да имат поне средно образование. Искат се и регистрация на борсата. Няма право на участие безработни, които получават социални помощи. Идеята е, че те имат достъп до други програми по линия на Агенцията за социално подпомагане.

Желаещите трябва да преминат специално обучение по малък и среден бизнес или бизнес услуги. За целта те подават заявление в бюро по труда. Ако бъдат одобрени, си избират обучителна организация, лицензирана от Националната агенция по професионално обучение и образование. Това може да бъде и фирма, работеща по популярната програма за чуждоезикова и компютърна подготовка на работещи "Аз мога".

Трудовият посредник ги насочва към една от двете специалности в зависимост от подготовката и образователния му ценз. С ваучера бъдещият предприемач започва обучение, като часовете са стандартните 660, предвидени за втора степен на професионална квалификация, обясни Кръстев.

Времето за посещение на курса също е платено от програмата. Отпуска се стипендия, която е 8 лв. на ден. Покриват се и транспортните разходи до мястото, където се провежда обучението.

Както и при другите подобни програми обучителната организация получава парите си при свършена работа в 60-дневен срок.

След обучението бъдещият предприемач се насочва към консултации за изработване на бизнес план.

Той е само първичен, при оценяването на целия проект по-късно от експертите на Агенцията по заетостта може да претърпи трансформации, обясни специалистът.

Няма ограничение за вида дейност, която предприемачът може да избере. Изключени са само инициативи в селското, горското стопанство, рибарството и аквакултурите, тъй като за тях има европейски субсидии по други програми. Предварително проучване на нагласите за предприемачество показало, че има голям интерес към откриване на магазини, на козметични, фризьорски салони, услуги, свързани с домакинството.

Имало и амбициозни проекти за създаване на микро- и малки предприятия в ИТ-сектора. Идеи като дистанционно системно администриране на мрежи, поддръжка на уебсайтове могат да прераснат в бизнес с висока добавена стойност и да осигурят прилични доходи, каза Иван Кръстев.

След като подготви бизнес план, безработният трябва да регистрира собствена фирма. Едва после кандидатства за финансовата помощ в бюро по труда. Тъй като става дума за предприятие на 1-2 дни, процедурата ще е опростена. Кандидатите ще работят със стандартни пакети документи, като попълнят само административните данни и разходите си.

Бизнес планът се разглежда от оценителна комисия в Агенцията по заетостта, като практиката е тя да е от външни експерти.

Продължителността на времето, в което човек е бил без работа, не може да бъде предимство. Всичко зависи от пазарния потенциал на идеята.

Кандидатът не може да бъде сигурен, че ще получи тавана от 20 хил. лв. Дори проектът да бъде одобрен, сумата може да се намали, ако преценим, че разходите са завишени, обясни Кръстев. За един фитнес или фризьорски салон например 20 хил. лв. били много, 10-15 хил. лв. стигали.

Парите не се дават накуп, а по обичайния за грантовете схеми поетапен ред. Авансово се плащат 20% от стойността на проекта, след това има междинни плащания, а финалното е при изпълнение на всички ангажименти на подпомагания. Ако макар и перфектно замислен, бизнесът не просъществува по обективни причини, провалилият се предприемач няма да бъде санкциониран. Когато обаче се получи забавяне или други неуредици заради субективни грешки, парите ще се връщат. Например, ако е купено оборудване, но бизнесът се е провалил, тези разходи трябва да се възстановят, обясни Кръстев.

Интересът е огромен, работещи също искат да се включат, но схемата е само за безработни. Ако държат да се възползват, трябва да напуснат работа и да се регистрират на борсата, макар че не е сигурно доколко такъв риск е оправдан, твърди специалистът. Други подобни възможности давала оперативна програма "Конкурентоспособност". Там обаче вече бизнесът бил свързан и с изискване за създаване на нови работни места.

Ако се окаже, че схемата работи, в бъдеще ще пренасочим допълнително европейски средства, каза Иван Кръстев. Той подчерта, че е важно не само новите предприятия да осигурят хляба на създателите си, но и да генерират нови работни места в перспектива. Програмата ще работи до края на 2013 г.

ЛИЛЯНА ФИЛИПОВА

До 3.XII. фирми искат пари за забавачка в офиса

Перспективата с пари от Европейския социален фонд да направите забавачка или кът за почивка в офиса все още е актуална, но срокът изтича на 3 декември.

По програмата "Социални иновации в предприятията" се дават по 390 000 лв., като става дума за напълно безвъзмездна помощ за малки, средни и големи предприятия. Няма изискване за финансово участие на предприятията. До 20% от парите могат да се използват за инвестиционни цели.

Ако смятате, че като шеф ще облекчите подчинените си, като осигурите грижа за децата им близо до тях, може да използвате сумата, за да обособите и ремонтирате помещение, да купите нужното обзавеждане. Средствата са достатъчни, за да се наеме и персонал за поне 18 месеца.

Кът за почивка е друга възможност, изключително подходяща в предприятия с работа на смени. Фитнес залата също е опция, като задължително условие е той да се ползва само от работещите в предприятието, а не за външни лица и съответно за печалба.

Вече има одобрени проекти и първите договори са пред подписване, но има свободни средства - общата сума е 38 млн. лв.

Друг вариант е с парите да се въведат гъвкави форми на заетост. На едно място може да бъдат назначени двама, като програмата осигурява субсидия по 100 лв. месечно. Финансират се и кариерни планове за работещи. (24часа)

Стаж с 300 лв. заплата за още 12 000 младежи

Още 12 000 безработни младежи могат да започнат стаж по програма "Ново начало - от образование към заетост". Местата са 13 500 и до момента са се възползвали около 1000.

Условието е да са до 29 г. и да са завършили средно или висше образование и да нямат опит по специалността си. Европейският социален фонд дава 300 лв. заплата за 6 месеца плюс социални и здравни осигуровки.

Работодателите, които имат нужда от млади кадри, но не могат да си го позволят, могат да кандидатстват в бюрата по труда. За наставниците, които ги обучават, също се предвижда възнаграждение. То е 120 лв. месечно, при положение че опитният специалист поеме младежка група от 1 до 7 души.

За разлика от други подобни програми и мерки за насърчаване на заетостта работодателят няма ангажимент да осигурява последваща заетост. Има опция в перспектива за увеличаване на възнаграждението.

В предстоящите зимни месеци това е идеална възможност и за работодателите, и за безработните, категорични са от социалното министерство. (24часа)

Дават по 200 000 лв. на компания за здраве и безопасност

По 200 000 лв. безвъзмездно ще получат малки и средни предприятия по схемата "Безопасен труд" на оперативната програма за развитие на човешките ресурси. Със сумата те могат да си купят колективни средства за защита - изолиращи прегради, защитни екрани при работа на струг или други металообработващи машини, модерни пожарозащитни системи, рампи, парапети. Дава се шанс за пълно обезопасяване на производствени и търговски площи, така че да бъде гарантирана сигурността на наетите.

Възможно е да се купят и индивидуални средства за защита - специално работно облекло, предпазни маски срещу прах, каски. Това обаче е само в случай, че фирмата докаже, че не разполага с такива, и аргументира убедително нуждата си. Големите предприятия също имат право да кандидатстват, но от тях се иска 20% съфинансиране.

Общият бюджет на програмата е 70 млн. лв. и практически тя стартира от понеделник.

Тя предвижда също обучение на работници и служители в здравословен и безопасен труд, което е различно от задължителния по закон инструктаж.

Ще се финансира и въвеждането на международни стандарти за безопасност, така че да се подобри трудовият климат и да намалеят злоупотуките на работното място.

Това е идеална възможност бизнесът да се погрижи за сигурността на трудовата среда, без да харчи собствени средства, твърдят от социалното министерство. (24часа)

✓ Акцизът хапе по-зле нас, отколкото богатите в ЕС

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1075525>

Само преди седмица в "24 часа" излезе статията ми "С високи цени - срещу глобалното затопляне?" по повод вдигането на цената на тока, свързано с въвеждането на квоти за въглероден диоксид. Тогава прогнозирах, че скоро може да очакваме и нови данъци върху бензина и горивата.

Сякаш за да потвърди негативните перспективи, само дни по-късно се разбра, че Министерството на финансите подготвя промени в закони, с които през 2012 г. да увеличи акцизите върху някои горива и природния газ.

Според проекта на закона, публикуван на интернет страницата на Министерството на финансите, акцизът върху дизела и керосина ще се повиши от 615 лева на 1000 литра на 630 лева на 1000 литра.

Тоест това ще доведе реално до покачване на цената от 1,8 стотинки на литър (1,5 стотинки акциз плюс 20% ДДС върху него). Ще се въведе и акциз върху природния газ от 1,7 лв. на гигаджаул при използване като моторно гориво, 0,2 лв. на гигаджаул при използване от топлофикациите и без акциз ще остане природният газ, ползван от домакинствата.

Както при цената на тока, и тук не говорим за еднократно вдигане, а за стъпка в един по-дълъг процес. Сроковете за вдигането на акцизите върху бензина и дизела са договорени още преди влизането на България в ЕС и предложеното от Министерството на финансите повишение за 2012 г. е част от графика. Но това няма да е последно вдигане, тъй като и през 2013 г. предстои повишение на акциза на дизел и керосин със същия размер.

За съжаление 2013 г. няма да е краят на вдигането, тъй като в момента ЕС обсъжда нови данъци върху горивата и енергията.

Според предложението акцизът върху дизела например ще се увеличи с още 160 лева на 1000 литра до 2018 година (или около 20 стотинки на литър, ако включим и ДДС). Ако това се приеме, ни очакват още дълги години увеличения на акцизите. А с амбициозните цели, които ЕС си поставя за намаление на емисиите от въглероден диоксид, може да има и следващи повишения на облагането.

И в момента цената на горива като бензин и дизел се състои основно от данъци - например над 50% от цената на бензина отива за данъци, докато цената на петрола формира едва около 40% от цената на бензина. Изглежда, че делът на данъците ще продължи да се покачва. Скоро ще стигнем момент, в който цените на горивата ще се състоят почти изцяло от данъци, а петролът ще има минимално влияние.

При данъка върху природния газ положението е същото - произтича от евродирективи. Досега България не е прилагала акциз върху природния газ, защото директивата дава временно изключение за страните, в които природният газ произвежда по-малко от 15% от крайното потребление на енергия. Обаче това изключение изтича 10 г. след приемане на директивата, което е станало през 2003 г.

Според директивата данъкът върху природния газ, използван за гориво, трябва да бъде в размер на 2,6 евро на гигаджаул (т.е. над 5 лева на гигаджаул). С други думи, въвежданите през 2012 г. 1,7 лева акциз на гигаджаул са само първа крачка и през следващите години този акциз ще се увеличи тройно. Ще се увеличават още и акцизите върху природния газ за всички останали употреби, включително топлофикациите.

И при горивата, както и при електроенергията, имаме същия проблем - едни и същи минимални нива на акцизите се определят за целия ЕС - както за богатите, така и за бедните страни. Това води до по-висока относителна тежест върху бедните страни. Защото акциз от 330 евро на 1000 литра върху дизела много по-лесно може да бъде понесен от един среден германец, който получава висока заплата, отколкото от българин или румънец, който получава ниска заплата. Новите и по-бедни страни членки като цяло са по-пасивни при определянето на политиката на ЕС и вероятно поради това много от политиките не са съобразени с различията в доходите. Институциите на ЕС възприемат съюза като клуб на богатите и всички политики се базират на това грешно допускане.

Акцизите са в голяма степен хармонизирани в ЕС чрез минималните ставки - и виждаме какъв е ефектът. Всъщност уеднаквяването и хармонизацията на данъчната политика във всички страни от ЕС водят до огромни диспропорции и негативни ефекти за по-бедните страни.

Може да ни се изправи косата само като си помислим какво би станало, ако подобна хармонизация последва и при други данъци (върху доходите, върху фирмите, върху финансовите институции и т.н.). Директивата, върху която се базират сега предлаганите акцизни увеличения, вече е в сила и ще бъде много трудно да бъде променена. Но правителството трябва да бъде по-активно при обсъждането на нови директиви, които засягат данъчно облагане, регулиране и други разходи за гражданите и бизнеса.

ВАЖНО Е!

Ако България не е активна преди приемането на европейските директиви, след това няма на кого да се сърди, че ѝ се налага да понася нови и нови тежести. В крайна сметка, в ЕС е така - който е активен и целенасочен, може да защити интереса си; на останалите никой не им обръща внимание.

[Вестник Труд](#)

✓ Българският бизнес се стяга за нова криза в Европа

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1075487>

Задава се нова вълна на кризата в Европа, налице са първите симптоми. Това заяви за "Труд" Бертрам Ролман, управител на "Пирин-Текс" - Гоце Делчев. Фабриката е най-големият производител на висококачествени мъжки облекла в Европа и работи основно за износ.

Според Ролман, който е и вицепрезидент на Българската асоциация на производителите и износителите на облекло и текстил, след подема в европейските икономики през 2010 г. сега се забелязва спад на поръчките от Германия, Франция и Англия. Кризата ще се усети най-силно през февруари и март 2012 г., смята Ролман. По думите му за нова рецесия се стягат и банките. "Те са пълни с пари, но не дават евтини кредити, защото трупат финансов ресурс", коментира бизнесменът.

Свиване на международните пазари има. Това няма как да не се отрази на България, заяви и председателят на браншовата камара по машиностроене Илия Келешев. За нова вълна на рецесията се въздържам да говоря, но намаляването на поръчките е факт, каза той.

Основният пазар за машиностроителната ни продукция са Германия и Италия. В Италия се говори за дългова криза, а наскоро Германия коригира прогнозите си за растеж през тази година от 3% на нулев. Всичко това няма как да не се отрази на фирмите ни, отбеляза шефът на камарата. Той допълни, че спадът в износа за Германия през август т. г. спрямо юли е с 18-20%. По думите му август традиционно е по-слаб, но ако м. г. намалението в продажбите е било с 10% спрямо предходния месец, сега е двойно повече. По данни на камарата през последните месеци от Италия също се въздържат от поръчки.

По-умерени в оценките си за ситуацията са производителите на метали. "Вярно е, че експортните продажби през третото тримесечие на т. г. са по-слаби от реализираните през първото и второто, каза шефът на "Стомана индъстри" Антон Петров. - Не искам обаче да се ангажирам с кардинални прогнози за нова рецесия, тъй като пазарът е много колеблив в цяла Европа."

Металите са важен индикатор, защото са в основата на машиностроене, строителство, транспорт, но от спада в цените в момента не може да се изведе сигурен извод, защото котировките на медта и алуминия са силно спекулативни. "По-скоро сме свидетели на уравновесяване на търсенето и предлагането", смята мениджърът на "Стомана индъстри". Компаниите се готвят за негативния сценарий, като зятят разходите и избягват рискови инвестиции. Преди дни НСИ обяви обезпокояващ спад на промишленото производство с 2% за август спрямо юли. Това е индикатор за предстоящ спад в експорта, като още за август НСИ отчете забавяне в ръста на износа до 15% спрямо август 2010 г. За сравнение през юли ръстът бе с 20,5% на годишна база.

И според Бертрам Ролман, и според Антон Петров са необходими промени в трудовото законодателство, които да го направят по-либерално. Целта е при нужда предприятията да могат по-лесно да минат към по-кратка работна седмица или плаващо работно време, за да не уволняват хора.

В туризма чакат да дойде 7 ноември

Туроператорите и собствениците на бази от туристическия бранш очакват с трепет 7 ноември, но не за да празнуват Октомврийската революция. На тази дата в Лондон се открива най-голямото международно изложение "Травъл маркет", на което българските фирми в бранша представят своите оферти и сключват договори - както за предстоящия зимен сезон, така и за след това.

"След като мине изложението, ще можем да кажем дали се задава втори пик на кризата", заяви Анета Тодорова, директор продажби в "Болкан холидейз". "На руския пазар записванията за зимата вървят, но още не можем да кажем дали ще има ръст или спад в сравнение с м. г.", коментира Галин Георгиев, управител на "Солвекс".

"Надяваме се ръстът през зимата да е поне 5%, както беше през лятото. Лошото е, че Гърция има финансови проблеми, а през м. г. южните ни съседи бяха клиент № 1 в Банско и другите зимни курорти. На тях, както и на Сърбия, Македония, Турция и Русия ще разчитаме и т. г.", призна Благой Рагин, шеф на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация.

Прогноза на руски учени: Кризата свършва през 2020 година

Тъмни облаци надвисват над световната икономика. Отрицателните макроикономически новини ваят като из ведро. Още през септември Международният валутен фонд (МВФ) обяви, че глобалната икономика се намира в опасна фаза. Организацията намали прогнозата си за ръст на световната икономика през 2012 г. на 4% вместо очакваните през април 5%, като се обоснова с несигурността в развитите пазари.

Реалният ръст на икономиките в развитите държави ще е средно "анемичните" 1,5% през 2011 г., заяви МВФ. В четвъртък фондът огласи негативни данни и в свое проучване за бързо развиващия се регион на Азия, който напompва в най-голяма степен движението нагоре на световната икономика. Според МВФ регионът ще забави ръста си през тази година на 6,25% при прогнозираните през пролетта 6,75% заради проблемите в САЩ и ЕС, които са основен пазар за износа на стоки, както и заради нестабилността на капиталовите пазари.

Въпреки очакванията за скромнен ръст от 2,5% в САЩ най-голямата икономика в света е уязвима от сътресения заради високата безработица от 9,6%, която свива вътрешното потребление.

Развитите световни икономики се насочват към втора рецесия, заяви във вторник американският професор Нуриел Рубини пред CNBC.

Според икономиста, който предсказа финансовата криза от 2008 г., САЩ, еврозоната и Великобритания са на ръба на нова рецесия, в която могат да изпаднат през следващите 1-2 тримесечия.

Според Рубини една хаотична ситуация в Европа, породена от кризите по държавните дългове и в банковия сектор или от евентуално излизане на държава членка от еврозоната, би представлявала много по-силен шок от срива на американската банка "Лемън брадърс", който отприщи финансовата криза, прераснала в глобална икономическа криза. Мрачни времена очакват и германската икономика, която е основният двигател на ръста на Стария континент. Икономическият растеж в Германия ще се забави значително през 2012 г. до 0,8% спрямо 2,9 на сто тази година, прогнозираха в четвъртък двата основни германски института за икономическа конюнктура.

Това е значително по-ниско от обявените по-рано от същите институти очаквания за увеличение на brutния вътрешен продукт с 2% и от правителствената прогноза за растеж от 1,8 на сто.

Всичко бледнее пред прогнозата на руски учени от лятото, според която светът ще потъне в нова рецесия в периода от 2012 г. до 2015 г. Анализаторите Александър Айвазов и В. И. Пантин смятат, че началото на кризата през 2008 г. е заради едновременното съчетаване на "дъната" на четирите известни икономически конюнктурни цикли - на Китчин, Жугляр, Кузнец и Кондратенко, които са с различна продължителност - от 3-5 до 40-50 години.

Според икономистите през следващите 3 години ще е втората вълна на кризата, когато циклите ще са във фази на депресия и рецесия. Нещата ще се оправят чак през 2020 г.

Имотите - убежище при нови трусове

Съобщенията за дългова криза, нови икономически трусове и проблеми с банките в някои европейски държави парадоксално могат да раздвижат пазара на недвижими имоти. Това е мнението на Страхил Иванов, управител на "Явлена" и бивш председател на Националното сдружение "Недвижими имоти".

При заплахи за икономиката обикновено пазарът на имоти е сред най-пострадалите. Щом безработицата се повиши и доходите спрат да растат, се увеличава несигурността сред потенциалните купувачи. Малцина се осмеляват да пристъпят към мащабна сделка, каквато е покупката на жилище.

"Ситуацията сега е по-различна от 2008-2009 г. Тогава пострадаха главно американските банки, докато сега проблемите са по-близо. В същото време депозитите на населението и фирмите достигнаха 51 млрд. лв. Това би подтикнало част от хората да се насочат към недвижимите имоти като сигурна инвестиция. Вижда се, че лихвите по жилищни кредити са сравними с нивата отпреди кризата, а няколко банки се опитват агресивно да завземат дял на ипотечния пазар, допълни Иванов.

Стимул за имотния пазар може да бъде и прехвърлянето на фирми от Гърция и Румъния към нас.

"Преместването на бизнеса от Гърция вече се усеща на имотния пазар у нас. Елините купуват както жилища, така и търговски площи. Най-вече в София и районите около българо-гръцката граница", коментира Добромир Ганев, управител на "Форос". И той застъпи тезата, че е възможно пренасочване на пари към сектора на имотите заради проблемите в европейски банки и опасенията от инфлация.

Лъчезар Богданов, "Индъстри Уоч": След финансов делириум идва тежък махмурлук

Негативните икономически показатели със сигурност не предричат зората на нова криза. Те идват от тежестта и натрупаните проблеми на рецесията от 2008 г.

Първо, правителствата достигнаха лимита на фискалните стимули, с които задвижват икономиката в краткосрочен план.

Времето на наркотично опиянение приключи и се задава махмурлукът. Това се случи вече в САЩ, случва се и в ЕС.

Проблемите се задълбочават и заради състоянието на банковия сектор.

У нас няма да има драма покрай свития износ, тъй като той не е двигател на икономиката. Липсата на нови инвестиции обаче повлича и заетостта. Затова нямаме основания да очакваме по-високи темпове на растеж. В настоящата ситуация трябва да разчитаме на овладяването на европейската дългова криза. Лошите банки трябва да се закрият.

Макар че не всичко зависи от правителството, има стотици дребни неща, които могат да се свършат на местно ниво.

Необходимо е да се осигури по-добър бизнес климат, по-свободно законодателство. На България й тежат огромният публичен сектор, държавните компании, използвани само за точене на пари. Това са фирми в сектора на енергетиката, БДЖ, както и някои топлофикации.

Петър Ганев, ИПИ: Не всичко зависи от държавата

Не всичко зависи от държавата, тъй като темповете на развитие са свързани с по-мащабни фактори.

Стабилизацията ще се случи, ако големите икономики продължат да прилагат благоразумни инструменти. За момента това се случва в ЕС и България следва този модел.

Не може да се правят изводи за настъпване на нова рецесия. Ако бъде отбелязано забавяне на растежа, това ще бъде вследствие от дълговата криза, от състоянието на банковия сектор, както и от критичното положение, в което се намират страни като Гърция.

ТЕМАТА подготвиха Леонора ЛЕКОВА, Кристина КИРЯКОВА, Емил ПЕТРОВ и Христо НИКОЛОВ

***

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Дневник](#)

✓ Държавата изкарва онлайн хазарта на светло

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/10/13/1176489_durjavata_izkarva_onlain_hazarta_na_svetlo/

Държавата ще изкара на светло всички онлайн залагания, ще лицензира букмейкърите и те ще подлежат на облагане. Това ще стане с изцяло нов закон за хазарта, който правителството прие днес. "Ще регламентираме онлайн залаганията в чужди букмейкърски къщи, състезанията с кучета и коне и други хазартни игри, които до момента не са били регламентирани", съобщи министърът на финансите Симеон Дянков.

В проектозакона има и раздел, който ще регулира залаганията чрез електронни съобщения и телевизионни предавания. Според анализ на Европейската комисия от България годишно излизат между 300 млн. и 700 млн. евро за онлайн залагания и те не се облагат. Очакванията на финансовото министерство са в бюджета да постъпват 40-50 млн. евро годишно. Те ще отиват предимно за колективните спортове с приоритет детските и юношеските школи.

"С този проект ще изкараме на светло тези залагания и те ще подлежат на облагане. Ставките ще са стандартните, но механизмът за събиране на данъците ще се определи допълнително от НАП и Министерството на финансите", каза Калоян Кръстев, председател на Държавната комисия по хазарта. Всички онлайн букмейкъри, които "Дневник" потърси за коментар, отказаха да говорят.

С новия закон ще се повишат и изискванията към игралните зали, като крайната цел е да останат най-големите и тези извън жилищните зони.

С регулациите в новия закон се забранява рекламирането на хазартните игри, но ограничението засяга посочване на конкретните игри, възможностите за печалба, приканването за участие и посочването как се залага.

Калоян Кръстев изрично подчерта, че рекламите по вестници и списания, както и на стадиони или спортни зали, в които букмейкърите поставят рекламни пана с логото си, няма да бъдат забранени. Според експерти онлайн компаниите за хазарт харчат около 10 млн. евро на година, за да достигнат публиката по този канал, и това няма да се прекъсне.

Игралните заведения и казината вече ще трябва да отстоят на поне 150 метра от училища, казарми и болници в градовете с население до 50 хил. души, а в по-големите минималното разстояние ще бъде 300 метра. Има изискване и за минимум 150 и 30 игрални места в залите, отново според броя на населението.

Миналата година, когато това изискване за първи път бе разписано в законопроект, председателят на ДКХ Калоян Кръстев заяви, че целта на мярката е да се окрупни пазарът, като малките играчи се изтласкат от него. В законопроекта липсват старите препятствия като изискване за опит в България или страна - членка на Европейския съюз.

Няма го и задължението от предишните законопроекти онлайн операторите да разкриват пунктове за приемане на залози и изплащане на печалби в областните градове и за свързване на сървърите им с Националната агенция за приходите. Няма го и задължението за интернет букмейкърите да регистрират домейни с българското окончание .bg. Режимът за регистрация на сайтове с окончание .bg е по-сложен, отколкото за тези, завършващи с .com, .net, .org, .eu, и налага всеки, желаещ сайтът му да има българско окончание, да има българско дружество или търговска марка със съответното име.

Затова и изискването се приемаше като потенциално препятствие за навлизането на чуждестранните букмейкъри на българския пазар.

За двете години от идването си на власт правителството на ГЕРБ опита два пъти да промени хазартните регулации. В края на 2009 г. Държавната комисия по хазарта, която е под ръководството на финансовия министър, предложи закон, който на практика затваряше българския пазар за чуждестранните онлайн букмейкъри.

Този проект бе посрещнат с остри критики в парламента и в крайна сметка предизвика оставката на тогавашния шеф на регулатора Йордан Терзиев. След назначаването на новия председател Калоян Кръстев, който е съвипусник на финансовия министър Симеон Дянков, миналата година комисията предложи още един законопроект, срещу който браншът възропта, защото принуждава малките играчи да затворят.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Обявяваш в данъчното и печалби над 5000 лв. от борсата или тотото

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1075548>

От 1 януари догодина всеки, който е спечелил от хазарт или от борсата над 5000 лева, трябва да ги обяви задължително в *данъчната си декларация*.

Това е записано в проект за промени на закона за облагане на доходите, обявен на сайта на финансовото министерство вчера.

Тези доходи няма да се облагат с 10% данък, но ще се декларират пред данъчните, защото много често при ревизии те се посочвали като оправдание за произход на парите за скъпи имоти и коли.

Ставката за облагане на доходите остава непроменена - 10%. Отстъпката от 5% при плащане на годишния данък до 10 февруари да се дава само на тези, които са внасяли редовно авансовия си данък всеки месец през цялата година. Сега отстъпката се дава и на тези, които са нередовни платци.

При пресмятането на дължимия налог закръглянето на сумите ще става към лева, предвижда още проектът. Така, ако някой дължи 100 лв. и 50 ст. например, трябва да запише като дължим данък 101 лв. Ако дългът е 100 лв. и 10 ст., плащаме само 100 лева. Причината за поправката е, че хората често грешали при закръглянето или пък се оказвали длъжници от натрупване на лихви върху неплатени 1 - 2 ст. данък.

Безработните, както и тези, които получават доходи само от заплата, вече няма да са длъжни да подават данъчна декларация.

Няма да го правят задължително и тези, които имат доходи само от трудов договор. Ако обаче хората на заплата искат да ползват данъчни облекчения, например за млади семейства при ипотечни заеми, ще трябва да декларират парите си. Финансовото министерство предлага също фермерските субсидии от 2009 година да не се включват в облагаемия доход, тъй като са били забавени по причини, независещи от получателите.

Проектът предвижда също да се предвиди формален запис в закона за корпоративното подоходно облагане, според който изрично да се забрани признаването на пари за подкуп като разходи, с които се намалява данъчната основа на фирмите. Експерти обясниха, че причината за това е евроредиректива, която изисква от държавите членки да започнат изпълнение на специална антикорупционна програма.

Дянков праща квестор на БДЖ

Железниците, Военно-медицинска академия и някои държавни болници ще са първите дружества, в които финансовият министър Симеон Дянков планира да изпрати квестори. Това обяви вчера той, след като правителството одобри промени в закона за финансовото управление.

Квестори ще се пращат в държавни дружества, които са стратегически за икономиката или имат затруднения, обясни Дянков. Те ще са на заплата към финансовото министерство и ще контролират работата на дружеството, в което са изпратени.

Обсъждат се предложения за спиране на влакове, стана ясно след среща в МС за БДЖ вчера. Става дума за 182 влака, списък с набелязаните линии са получили синдикатите от ръководството на компанията в сряда вечерта. .
"Съкращаването на влакове е в много груб разчет показано, извадени са тези с най-ниска рентабилност, основно губещи", каза транспортният министър Ивайло Московски. (24часа)

[Вестник Стандарт](#)

✓ Закръглят данъците

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-10-14&article=385226>

Данъците вече няма да се изчисляват до стотинка. Всичко, което дължим на хазната, ще се закръгля до левче в наша полза. Разликата ще бъде за сметка на държавата. Така при налог от 100,90 лв. ще си спестим стотинките над стотачката. Това предвиждат промени в Закона за данъците на физическите лица, изготвени от финансовото министерство. Със закръглянето ще се улеснят и чиновниците, и гражданите, които сега се мъчат да смятат десети от стотинките. Хората ще си спестят и харчовете за банкови такси, когато дължат под левче.
При попълването на данъчните декларации вече ще трябва да обявяваме печалбата от хазарт и от игра на борсата. Друга промяна предвижда, ако имаме два трудови договора, да не бием път до службите на НАП.

[Вестник Сега](#)

✓ Ненужното подаване на данъчни декларации най-после ще бъде отменено

НАП ще глобява работодателите за неиздадени служебни бележки за доходите при освобождаване на служители

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=10293&sectionid=16&id=0000101>

Управляващите ще поправят една от големите недомислици в данъчните закони. След като през април държавата подлуди хиляди хора с безсмислено подаване на данъчни декларации, правилата за следващата данъчна кампания ще бъдат променени. Облекченията за служителите обаче идват за сметка на нови задължения и санкции за работодателите. Това става ясно от проект на промени в закона за данъците върху доходите на физическите лица, предложен от финансовото министерство.

От 2012 г. всички хора на трудов договор ще бъдат освободени от задължението да обявяват доходите си пред НАП, независимо дали през годината са останали без работа, излезли в пенсия или сменили работодател. Според действащия закон от подаване на декларация са освободени само хората на трудови правоотношения, които към 31 декември имат един работодател и той е определил данъка за всички доходи през годината. Така хиляди българи се оказаха в ситуация да подават за пръв път данъчна декларация, при това безсмислено, защото данъкът им е изцяло авансово удържан. НАП обаче не разясни навреме изискванията и това предизвика хаос в кампанията. По закон всички неволни нарушители трябваше да бъдат глобени, но данъчните обещаха това да не се случи. Не е ясно дали това обещание е спазено, тъй като в много данъчни служби в провинцията вече бяха написали актове за нарушенията.

Отпадането на данъчните декларации за тези българи обаче се заменя с нови задължения за работодателите и респективно - с глоби за неспазването им. От следващата година те ще са длъжни да издават служебни бележки за изплатени доходи и удържан данък в едномесечен срок от прекратяване на всеки трудов договор. Същото задължение се въвежда и в случай че работникът е на основен договор на друго място. В момента издаването на бележка става по желание на работника, а данните се предоставят задължително само ако данъкът не е удържан до 31 януари. За липса на бележка работодателят ще бъде глобяван до 250 лв. за всяко физическо лице, при което е установено нарушението. Глобата при повторно нарушение ще е до 500 лв.

В данъчната кампания догодина ще има и други промени. За пръв път в декларациите ще трябва да се вписват доходите от хазартни игри, както и тези от сделки с акции, облигации и други ценни книжа, ако поотделно надхвърлят сумата от 5000 лв. Тези доходи са необлагаеми, но ще се включват в декларациите, за да се ограничи възможността да се използват като алиби за съмнително благосъстояние. Със същия аргумент в декларациите вече бяха включени непогасените суми по получени или дадени заеми над 10 000 лв. в съответната данъчна година, както и задължения или очаквани приходи над 40 000 лв. от заеми от последните 5 години.

Промени ще има и в закона за корпоративното подоходно облагане. При корпоративните данъци няма да се признават за разход суми, дадени като подкуп или прикриващи подкуп. Не е ясно как точно ще се доказва това.